

Sygn. akt VU 774/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i wysokość podstawy wymiaru emerytury

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 11 maja 2012 roku sygn. (...), sygn. (...)

1. oddala odwołanie,

2. przyznaje ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w P. adwokatowi T. M. kwotę 146,40 zł (sto czterdzieści sześć złotych czterdzieści groszy) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawczyni M. P..

Sygn. akt VU 774/12

UZASADNIENIE

Pierwszą zaskarżoną decyzją z dnia 11 maja 2012 roku, znak (...)- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że wnioskodawczyni M. P. podlega od dnia 1 stycznia 1999 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jako osoba prowadząca działalność pozarolniczą. W uzasadnieniu wskazał, że z przeprowadzonej w kwietniu 2011 roku kontroli wynika, że wnioskodawczyni mimo złożonego w 2002 roku oświadczenia, że zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, prowadzi tę działalność nieprzerwanie od dnia 15 czerwca 1989 roku. W związku z tym zasadne było uznanie, iż wnioskodawczyni podlega ubezpieczeniom społecznym w okresie wskazanym w decyzji.

Drugą zaskarżoną decyzją z dnia 11 maja 2012 roku, znak (...)- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił wysokość podstawy wymiaru składek z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej w okresie od 1 czerwca 1999 roku.

Od powyższych decyzji M. P. odwołała się w dniu 27 czerwca 2012 roku zarzucając ich merytoryczną błędność.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

M. P. rozpoczęła w dniu 15 czerwca 1989 roku prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie betoniarstwa i nagrobków. W zgłoszeniu do ewidencji wnioskodawczyni podała jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej adres – P.. ul. (...).

(dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k. 11 w aktach ZUS)

W dniu 7 grudnia 1999 roku wnioskodawczyni dokonała zmiany wpisu w ewidencji działalności gospodarczej oznaczając nazwę przedsiębiorcy jako (...) oraz przedmiot działalności jako: betoniarstwo – nagrobki, krawiectwo – produkcja i handel, kwiaty – wieńce – znicze, handel obwoźny materiałami przemysłowymi oraz mała gastronomia, import – eksport z wyłączeniem towarów i usług objętych koncesją lub zezwoleniem. Jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej wskazano adresy – P.. ul. (...) i ul. (...).

(dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k. 2, zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej k. 3 w aktach ZUS)

Wyrokiem zaocznym z dnia 20 sierpnia 1997 roku, wydanym w sprawie I C 383/97, Sąd Rejonowy w P. nakazał pozwanej M. P. opuścić lokal mieszkalny w P. przy ul. (...), m. (...). Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem z dnia 7 listopada 1997 roku po rozpoznaniu sprzeciwu M. P.. W trakcie rozprawy w dniu 7 listopada 1997 roku w sprawie I C 383/97 wnioskodawczyni oświadczyła, że w spornym lokalu nie mieszka od 3 lat i od tego czasu zamieszkiwała w nim jej córka wraz z mężem i dziećmi.

(dowód: ww. wyroki k. 19, 59 w aktach sprawy I C 383/97)

W trakcie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez ZUS w 2002 roku wnioskodawczyni oświadczyła, że działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży wieńców i wiązanek, produkcji nagrobków i krawiectwa prowadziła od 15 czerwca 1989 roku do 10 czerwca 1999 roku.

(dowód: notatka służbowa k. 7 w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 22 maja 2003 roku objął M. P. ubezpieczeniami emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 10 czerwca 1999 roku. Od decyzji tej wnioskodawczyni nie wniosła odwołania.

(dowód: ww. decyzja k. 4 w aktach ZUS)

W dniu 28 maja 2009 roku M. P. zawarła w ramach prowadzonej działalności gospodarczej umowę pracę z P. P., którego zatrudniła na stanowisku pracownika fizycznego.

(dowód: umowa o pracę k. 6 w aktach ZUS)

W toku kontroli przeprowadzonej przez ZUS w kwietniu 2011 roku wnioskodawczyni zeznała, że działalność gospodarczą prowadziła nieprzerwanie od 15 czerwca 1989 roku i że nie dokonywała przerwania ani zawieszenia działalności. Ponadto wskazała, że nie składała do ZUS dokumentów wyrejestrowujących działalność gospodarczą i nie składała dokumentu wyrejestrowującego ją z ubezpieczeń społecznych i z ubezpieczenia zdrowotnego.

(dowód: protokół kontroli k. 8-9, protokół przesłuchania M. P. k. 17-18 w aktach ZUS)

Wnioskodawczyni nie złożyła zeznań podatkowych z prowadzenia działalności gospodarczej i nie dokonywała rozliczeń z tytułu prowadzonej działalności za lata 1999-2010, a także nie zgłaszała zawieszenia działalności.

(dowód: pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. z dnia 20 grudnia 2002 roku k. 11 i z dnia 27 września 2010 roku k. 10 w aktach ZUS)

Wnioskodawczyni nie złożyła w organie ewidencyjnym wniosku o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, nie zgłaszała także przerw w wykonywaniu działalności ani nie wyrejestrowała działalności.

(okoliczności niesporne)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Osoby te z mocy art. 12 ust. 1 ww. ustawy podlegają również obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu.

Stosownie do art. 13 pkt 4 ustawy systemowej osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;

Obowiązujący od dnia 20 września 2008 roku przepis art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2007r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.) stanowi w ustępie 1, że przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 1 miesiąca do 24 miesięcy. Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następuje na wniosek przedsiębiorcy (ust. 5). Okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej (ust. 6).

Z kolei obowiązujący od dnia 31 marca 2009 roku art. 27a ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanowi, że zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej następuje na wniosek przedsiębiorcy złożony na piśmie właściwemu organowi ewidencyjnemu, a w przypadku przedsiębiorców podlegających obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego –właściwemu sądowi rejestrowemu.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostaje, iż wnioskodawczyni nie złożyła we właściwym organie ewidencyjnym wniosku o zawieszenie wykonywania, czy też o wyrejestrowanie działalności gospodarczej.

W świetle powołanych powyżej przepisów okoliczność ta oznacza, że nie doszło w istocie do zawieszenia przez wnioskodawczynię prowadzenia działalności gospodarczej, a co za tym idzie, ZUS prawidłowo uznał, że winna ona podlegać nadal (począwszy od dnia 1 stycznia 1999 roku) ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu jej prowadzenia.

Wskazać przy tym należy, iż określony w art. 27a ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej obowiązek zgłoszenia zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej właściwemu organowi ewidencyjnemu, obowiązuje co prawda dopiero od dnia 31 marca 2009 roku, jednakże jeszcze przez wprowadzeniem tego przepisu przyjmowano, że do ustania ubezpieczenia z uwagi na zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, może prowadzić tylko zaistnienie rzeczywistej przerwy w prowadzeniu tej działalności. Ubezpieczonego obciąża przy tym obowiązek wykazania wystąpienia okoliczności niezwiązanych z warunkami wykonywania działalności gospodarczej, uniemożliwiających jej faktyczne prowadzenie przez pewien okres czasu. Przerwa w prowadzeniu działalności

gospodarczej powodująca ustanie obowiązku ubezpieczenia społecznego musi być przy tym usprawiedliwiona i udokumentowana, a nie uzależniona wyłącznie od woli ubezpieczonego, sprowadzającej się do zamiaru czasowego wyłączenia z obowiązku ubezpieczenia społecznego. Obowiązek ten jest bowiem konsekwencją prawną prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji, nie ma tu natomiast zależności odwrotnej, z której wynikałoby, że sam zamiar wyłączenia z przymusu ubezpieczenia społecznego uzasadniać może przerwę w prowadzeniu działalności gospodarczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2008 roku, I UK 4/08, L. i z dnia 17 lipca 2003 roku, II UK 111/03, OSNAPiUS 2003/17/1).

Wnioskodawczyni, reprezentowana przez ustanowionego dla niej pełnomocnika z urzędu, nie wykazała w toku niniejszego postępowania, że nie prowadziła działalności gospodarczej od dnia 1 stycznia 1999 roku.

O zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej nie może stanowić jedynie fakt, że wnioskodawczyni na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 7 listopada 1997 roku w sprawie I C 383/97 została eksmitowana z lokalu mieszkalnego w P. przy ul. (...), m. (...), co w jej ocenie uniemożliwiło jej dalsze wykonywanie działalności gospodarczej. Z zaświadczeń o wpisach do ewidencji działalności gospodarczej wynika bowiem jednoznacznie, że działalność gospodarza była wykonywana przez wnioskodawczynię pod adresem P., ul. (...). Dodać należy, że w trakcie rozprawy w dniu 7 listopada 1997 roku w sprawie I C 383/97 wnioskodawczyni oświadczyła, że w lokalu przy ulicy (...) nie mieszka od 3 lat i od tego czasu zamieszkiwała w nim jej córka wraz z mężem i dziećmi. Okoliczność eksmitowania z tego lokalu nie może zatem być dowodem na zaprzestanie wykonywania przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej, tym bardziej, że w trakcie kontroli przeprowadzonej przez ZUS w kwietniu 2011 roku wnioskodawczyni zeznała, że działalność gospodarczą prowadziła nieprzerwanie od 15 czerwca 1989 roku i że nie dokonywała przerwania ani zawieszenia działalności. Dodać należy, że w dniu 28 maja 2009 roku M. P. zawarła w ramach prowadzonej działalności gospodarczej umowę pracę z P. P..

Ponadto wskazać należy, iż wszyscy zgłoszeni przez wnioskodawczynię świadkowie odmówili składania zeznań na okoliczność, że po eksmitowaniu jej z lokalu przy ulicy (...) zaprzestała ona prowadzenia działalności gospodarczej.

Poza sporem pozostaje natomiast, że w sprawie o podleganie obowiązkowi ubezpieczenia społecznego ciężar dowodu wykazania istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (czy też zaprzestania prowadzenia tej działalności) spoczywa zgodnie z art. 6 k.c. na ubezpieczonym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2008 roku, I UK 293/07, M.P.Pr. 2008/9/495).

Skoro zatem wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania w niniejszej sprawie, że zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, to uznać należało, że ZUS wydał prawidłowe decyzje, którymi stwierdził, że podlega ona od dnia 1 stycznia 1999 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jako osoba prowadząca działalność pozarolniczą oraz ustalił wysokość podstawy wymiaru składek z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej w okresie od 1 czerwca 1999 roku. Co do wysokości podstawy wymiaru składek wnioskodawczyni ani jej pełnomocnik nie zgłosili jakichkolwiek zarzutów.

Z tych też względów, uznając odwołanie za nieuzasadnione, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.